

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1916 kl. 7 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggspension åt konstruktören och ritaren hos lotsstyrelsen L. F. Lindberg.

I en till riksdagen den 7 april 1916 avlåten proposition, nr 210, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att konstruktören och ritaren hos lotsstyrelsen *Ludvig Fredrik Lindberg* må, utöver honom författningsenligt tillkommande pension, uppbära ytterligare femhundra kronor såsom tilläggspension, att från samma tidpunkt, då han tillträder sin övriga pension, under hans återstående livstid utgå från det i pensionsstaten för lotsstyrelsen och lotsverket upptagna förslagsanslag till pensionering genom flottans pensionskassa av lotsstyrelsens och lotsverkets personal.

Åberopade statsrådsprotokollet är av följande lydelse:

»Uti en till Kungl. Maj:t ställd ansökning har konstruktören och ritaren hos lotsstyrelsen *Ludvig Fredrik Lindberg*, med förmålan att han vid blivande avsked från nämnda befattning enligt gällande bestämmelser icke torde vara berättigad till högre pension än 3,000 kronor, anhållit om någon förhöjning i honom tillkommande pension eller eventuellt att såsom pensionstillägg få behålla det personliga ålderstillägg av 500 kronor årligen, som blivit honom beviljat genom nådigt brev den 9 december 1896; och har *Lindberg*, som är född den 6 september 1842 och sedan år 1861 varit i statens tjänst, till stöd för nämnda ansökning, utöver vad lotsstyrelsen, enligt vad nedan omförmåles, anfört rörande

Lindbergs tjänst- och pensionsförhållanden m. m., åberopat ålderdom, sjuklighet och stegrade levnadsomkostnader.

I detta ärende har lotsstyrelsen den 29 februari 1916 avgivit *Lotsstyrelsen.* underdånigt utlåtande och däri anfört, bland annat, följande.

Sökanden Lindberg hade enligt äldre stat varit berättigad till en avlöning av 3,000 kronor i lön, 500 kronor i tjänstgöringspenningar samt ett ålderstillägg å 500 kronor. Enligt nådigt brev den 21 september 1888 hade hans avlöning från och med den 1 oktober samma år utgått med 2,500 kronor i lön och 1,000 kronor i tjänstgöringspenningar, vartill kommit dels ett ålderstillägg enligt stat å 500 kronor jämlikt nådigt brev den 12 december 1890, dels ock från och med år 1897 ett personligt ålderstillägg å 500 kronor. Sedan år 1908 hade Lindberg varit överflyttad å indragningsstat och i åtnjutande av sistnämnda avlöningsförmåner. Uti ett i ärendet av lotsstyrelsen infordrat yttrande hade direktionen över flottans pensionskassa meddelat, att Lindberg vore berättigad att från och med månaden näst efter den, uti vilken han erhöle avsked, årligen åtnjuta pension från flottans pensionskassa 375 kronor, fyllnadspension från lotsverket 329 kronor och pensionsförhöjning från lotsverket 2,296 kronor eller tillsammans 3,000 kronor.

Till stöd för sitt tillstyrkande av den utav Lindberg år 1896 gjorda och, på sätt ovan sagts, av Kungl. Maj:t bifallna underdåniga ansökning om erhållande av ett andra ålderstillägg hade lotsstyrelsen i underdånig skrivelse den 24 november 1896 anfört, att då Lindberg icke förvärvat sig kompetens till fyringenjörstjänst och alltså icke kunde påräkna vidare befordran inom verket samt enär han i avseende å övriga avlönings- och pensionsförmåner vore likställd med fyringenjör, billighetskäl syntes föreligga att tillmötesgå hans begäran beträffande jämväl ett andra ålderstillägg; att styrelsen till detta allmänna skäl ville lägga ett personligt, nämligen att Lindberg genom sin uppfinning av rotatorn inlagt en betydande förtjänst om det svenska fyrväsendets utveckling, i det endast genom denna uppfinning möjliggjorts anordnande av den mängd billiga växel- och klippfyrar, som i våra vidsträckta skärgårdar visade sjöfarande vägen och vilka tvivelsutan aldrig kommit till stånd, därest vanliga apparater med dyrbara urverk och ständig bevakning skolat anlitas; samt att för denna uppfinnings överlåtande åt lotsverket Lindberg icke åtnjutit annan ersättning än det obetydliga belopp av 750 kronor i gottgörelse för bestridda utgifter, vilket genom nådigt brev den 14 april 1882 beviljats honom och vilket i ingen mån motsvarat de fördelar, fyrväsendet och sjöfarten skördat av hans rotator.

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 8 saml. 27 häft. (Nr 36—38.) 2

På grund av vad sålunda anförts hemställde lotsstyrelsen, att, med hänsyn till Lindbergs sålunda vitsordade förtjänster om fyrväsendet, det honom tilldelade personliga ålderstillägget jämväl måtte komma i beaktande vid tilldelande av pension åt honom samt åtgärder vidtagas, så att hans samtliga pensionsförmåner komme att uppgå till ett belopp av 3,500 kronor.

Statskontoret.

Statskontoret, som den 22 mars 1916 avgivit underdånigt utlåtande i ärendet, har däri anført följande.

Av handlingarna inhämtades, att Lindberg med ingången av år 1908 överflyttats å indragningsstat med åtnjutande av hela den honom då tillkommande avlöning av 4,500 kronor, därav 2,500 kronor lön, 1,000 kronor tjänstgöringspenningar och två ålderstillägg till lönen, vardera å 500 kronor, det ena beviljat genom nådigt brev den 9 december 1896 såsom en förmån för sökanden personligen med anledning av hans förtjänster om utvecklingen av fyrbelysningen; samt att han, enligt meddelande av direktionen över flottans pensionskassa, vore berättigad att efter erhållet avsked åtnjuta pension till sammanlagt belopp av 3,000 kronor, därav 375 kronor från flottans pensionskassa, 329 kronor fyllnadspension från lotsverket och 2,296 kronor pensionsförhöjning från lotsverket.

Då denna pensionsförmån motsvarade två tredjedelar av avlöningen, syntes visserligen mot pensionsbeloppet i och för sig icke med fog kunna föras klagan. Men genom den förändring av befattningarna å fyringenjörskontoret inom lotsstyrelsen, som genomförts i sammanhang med fastställande av ny stat för nämnda styrelse att gälla från och med år 1908 och som föranlett sökandens överflyttning å indragningsstat, hade sökanden kommit i ett synnerligen ofördelaktigt läge, i det han gått miste icke endast om förhöjd avlöning utan även om förbättrad pensionering. Fyringenjörerna, med vilka sökanden väl närmast vore i tjänsteställning jämförlig, kunde numera komma till en högsta pension av 4,600 kronor, och verkmästaren å lotsstyrelsens stat med lägre tjänsteställning än sökanden kunde bekomma pension å 3,700 kronor. På grund härav och med hänsyn till de särskilda förhållanden, som föranlett beviljande av personligt ålderstillägg till sökanden, ville statskontoret för sin del icke motsätta sig att i överensstämmelse med lotsstyrelsens förslag framställning gjordes hos riksdagen om medgivande därtill, att sökanden måtte, utöver honom författningsenligt tillkommande pension, få uppbära ytterligare femhundra kronor såsom tilläggspension, att från samma tidpunkt, då han tillträdde sin övriga pension, utgå från det i pensions-

staten för lotsstyrelsen och lotsverket upptagna förslagsanslag till pensionering genom flottans pensionskassa av lotsstyrelsens och lotsverkets personal.

Med hänsyn till i detta ärende förekommande omständigheter och särskilt Lindbergs personliga förtjänster om fyrväsendet finner jag skäligt, att sökanden, utöver honom författningsenligt tillkommande pension å 3,000 kronor, beredes en tilläggs-pension; och anser jag denna tilläggs-pension böra utgå till så stort belopp, som av lotsstyrelsen och statskontoret föreslagits. I fråga om övriga bestämmelser rörande tilläggs-pensionen ansluter jag mig till statskontorets förslag.»

Utskottet, som funnit goda skäl föreligga för beredande av tilläggs-pension åt Lindberg, hemställer,

att riksdagen må medgiva, att konstruktören och ritaren hos lotsstyrelsen Ludvig Fredrik Lindberg må, utöver honom författningsenligt tillkommande pension, uppbära ytterligare femhundra kronor såsom tilläggs-pension, att från samma tidpunkt, då han tillträder sin övriga pension, under hans återstående livstid utgå från det i pensionsstaten för lotsstyrelsen och lotsverket upptagna förslagsanslag till pensionering genom flottans pensionskassa av lotsstyrelsens och lotsverkets personal.

Stockholm den 12 maj 1916.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Hedenstierna*, *Neiglick*, *Ekman*, *Hallin*, *Gustafsson*, *Wickman*, friherre *Langenskiöld* och *Roos* samt

av andra kammaren: herrar friherre *Adelswärd*, *Vahlquist*, *Olsson* i Blädinge, *Hellberg* i Lycksele, *Kristensson*, *Söderberg* i Hobbörn, *Carlson* i Herrljunga och *Berg* i Munkfors.